

INSPREEKNOTITIE BURGERINITIATIEF 13.445 x DE PAS

De functie van Cultureel Centrum De Pas staat ter discussie. Bewustwording in wat De Pas is én betekent is dan noodzakelijk. Daaraan wil "Burgerinitiatief 13.445 x De Pas" bijdragen. Een initiatief dat middels steunbetuigingen gedragen wordt door meer dan 20 Heesche organisaties en groeperingen (zie bijlage). En het aantal is groeiend.

Is De Pas een Heesch probleemkindje? Is het een orgaan dat onevenredig veel subsidie van de lokale overheid, dus lokale bevolking, vraagt? Is het een club met een veel te hoog ambitieniveau? Is het een organisatie die ten onrechte bemand is met professionele, betaalde krachten? Een cultureel centrum dat oneerlijke concurrentie nastreeft? Of is het dat allemaal niet?

Om hierop de antwoorden te krijgen, nemen wij u graag mee naar de rol die De Pas binnen Heesch inneemt. We maken ook graag een vergelijk met de andere kernen, en plaatsen de positie van De Pas in een zakelijke context. We beogen hiermee bij te dragen aan de kaders waaraan de Pas van de toekomst moet voldoen.

Om te beginnen: veel belangrijke initiatieven hebben in De Pas hun oorsprong gevonden óf De Pas heeft eraan bijgedragen dat deze van daaruit hun vleugels konden uitslaan óf De Pas werd de verbindende factor tot nieuw en meer. Initiatieven die we niet, of op z'n minst gezegd niet in hun huidige vorm hadden gekend als zij niet hadden kunnen gedijen binnen de (praktische en financiële) toegankelijkheid van De Pas. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de SamenLoop voor Hoop Heesch, Nothing Else Matters, Heerlijk Heesch, Aangenaam Heesch, de Heesche Helden en de openbare carnaval. Denk ook aan de vele groeperingen en initiatieven die gedragen worden door vrijwilligers zoals de KBO, de Soos zonder Naam, de Fanfare, toneelvereniging Arcadia, de Hisse Kwis, de Avonddriedaagse en het Dorpsplein, die allen niet tot nauwelijks zouden kunnen aarden op commerciële grond. Illustratief is ook dat in een ver verleden de eerste bibliotheek van Heesch ontstaan is in De Pas. De functie van De Pas reikt echter nóg verder. Zo krijgt Krullendonk voor alle Heeschenaren (jong en oud en van alle rangen en standen) juist in de Pas betekenis én vinden Heesche kinderen er de eerste grote aansluiting met de culturele wereld buiten hun schoolmuren. Het is De Pas die dit alles én nog veel meer 'mogelijk maakt', voor ons allemaal.

De Pas is dus zoveel meer dan een ontmoetingsplaats tijdens mooie (theater)voorstellingen. Zoveel meer dan de sociale verbinder tussen Heeschenaren dankzij een gezamenlijke huiskamer, waar je in en uit kan lopen zonder enige verplichting. Zoveel meer dan een huis voor overleg en samenkomst. Het is juist de Pas die ons dorp faciliteert en op deze wijze uitzonderlijk bijdraagt aan de vitaliteit van onze gehele leefomgeving, een kloppend hart.

DNI heeft onlangs een tweetal plannen met bijbehorende begrotingen ingediend. De wethouder heeft dat keuzepakket uitgebreid met twee extra opties. De vraag is nu of DNI en de wethouder nut en noodzaak én continuïteit van de bovenstaande vitale rol in hun kaderstelling en afstemming hebben meegenomen.

Burgerinitiatief 13.445 x De Pas vindt van niet. Ieder huis heeft een bijbehorend schuurtje. Hoe groter het huis, hoe groter de schuur. In sommige schuren kun je zelfs een feestje vieren. Heesch (13.445 inw.) is niet vergelijkbaar met bijvoorbeeld Nistelrode (6.330 inw.) of de andere kleinere kernen. Het grote aantal inwoners, de grote aanwezigheid van bedrijven en vooral ook de ontstaansgeschiedenis en ontwikkeling van De Pas in de loop der jaren, vraagt om andere mogelijkheden en middelen. Zo zijn er mogelijkheden om optredens en evenementen te organiseren

die in de kleinere kernen weinig tot geen kans van slagen hebben. De Pas is in de jaren '70 en '80 van de vorige eeuw ontstaan als een orgaan met nieuwe dienstverlening en faciliteiten gericht op verbinding in een van oudsher gefragmenteerd verenigingsleven in Heesch. Die fragmentatie maakte dat er vanaf de oprichting is gewerkt met betaalde krachten. In een kern als Nistelrode daarentegen is Cultureel Centrum Nesterlé recent ontstaan uit een van oudsher sterk verbonden verenigingsleven, met voornamelijk een dienstverlening gericht op datzelfde verenigingsleven, voorzien van onbetaalde mankracht uit datzelfde verenigingsleven. Dat doen ze uitstekend met respect voor hun oorsprong en ambitieniveau. Vooral hun verleden en ambitieniveau verschillen substantieel met dat van De Pas. Dat zij dit doorzien en ernaar handelen, is volledig terecht. Laat de gemeente deze twee organen, samen met de dorpshuizen uit de andere kernen, dan ook niet op één hoop gooien of steeds maar weer een vergelijk maken.

Is het noodzakelijk dat De Pas haar podium- én theaterfunctie moet behouden en haar horecafaciliteiten beter moet gaan benutten?

Naast de (bijna vanzelfsprekende) podiumfunctie achten wij ook de theater- en filmhuisfunctie essentieel voor De Pas. Zoals u waarschijnlijk wel bekend, weet een groot aantal Heeschenaars de weg naar het theater en filmhuis "om de hoek" te vinden. De ontmoetingen tussen de Heeschenaars tijdens en na de voorstellingen zijn befaamd. Zeker zo belangrijk; de fraaie voorstellingen geven De Pas de uitstraling die zij verdient. Belangrijk dus voor de hele performance van De Pas.

En dan rest nog de vraag over nut en noodzaak van de horecafaciliteiten.

Een groot probleem in de Nederlandse dorpen is dat de vitaliteit en dynamiek er sterk terugloopt of terug gaat lopen. Daarnaast lopen dorpen (o.a. in Brabant) leeg omdat jongeren naar de stad trekken. Een actief cultureel centrum met voldoende middelen en mogelijkheden zal echter als basis dienen voor de gehele lokale leefomgeving. Om die reden versterkt zij ook het algehele ondernemersklimaat. De Pas verdient het dus dat Heesch verder kijkt dan de oude discussie over de invulling van de horeca-activiteiten die slechts een deel van de activiteiten omvat. Een cultureel centrum kent deels een andere doelgroep dan het bestaande aanbod aan horecafaciliteiten, net zoals de horeca zelf verschillende doelgroepen kent. Je kunt uiteten gaan naar de snackbar, de brasserie, het grill- of sushi-restaurant en het sterrenrestaurant. Voor een cultureel centrum ligt dat niet anders; zij voorziet in een deel van de behoefte, en is grotendeels aanvullend. Deze invulling van behoefte leidt ook nog eens tot inkomsten die een cultureel centrum op dit niveau van professionaliteit nodig heeft bij een steeds verder terugtrekkende overheid. Dit verdient Heesch gegeven haar omvang en gefragmenteerd verenigingsleven. Zeker zo belangrijk, en we noemden het al eerder; het is De Pas die ons gehele dorp met mogelijkheden en middelen faciliteert en op deze wijze uitzonderlijk bijdraagt aan de vitaliteit van onze gehele leefomgeving. De afname van dynamiek in de dorpen én de terugloop die de provincie Noordost-Brabant voor de komende jaren voorspelt, dreigen grootse vormen aan te nemen. Een brede, actieve rol van De Pas voorziet dus ook nadrukkelijk in het grote belang van Ondernemend Heesch, waaronder de horeca-exploitanten. Tot slot niet onbelangrijk: bij een marktconform prijsbeleid zal er ons inziens sowieso geen sprake zijn van een oneerlijke concurrentie.

Kort gezegd:

De Pas is de onmisbare culturele, maatschappelijke en zelfs economische schakel waar (sociale) ideeën het levenslicht zien en betekenis krijgen voor alle Heeschenaars. Niet louter binnen haar eigen muren, zoals op haar podium, maar juist binnen ons gehele dorp. Het heeft een grote

betekenis in ons dagelijks leven. Groter, dan velen in eerste instantie zullen doorzien. Zo groot zelfs, dat het geen pas geeft om te twijfelen aan haar rol en bestaansrecht. Geef De Pas de middelen en mogelijkheden om haar vitale rol te kunnen blijven vervullen.

Want... De Pas, dat zijn wij allemaal.

Burgerinitiatief 13.445 x De Pas ¹,

Marleen Frunt, Marinda Vos, Ron van Lokven, Frank van Heck, Arend-Jan Top en Lex Frunt

Heesche organisaties en groeperingen die hun steun hebben betuigd aan dit initiatief voor de vitaliteit en dynamiek van ons dorp (stand 7 juni):

Aangenaam Heesch, Samenloop voor Hoop, Dorpsplein, Ondernemersvereniging Heesch, Filmhuis, Fanfare Aurora, Nothing Else Matters, Young Ones, Hisse Helden, For Mineur, het Filmhuis, de Hisse Kwis, Arcadia, Stichting Carnavalsviering Heesch, de OPA's, KBO, Heerlijk Heesch, de Bridgeclub, Liederentafel, de Avond 3-daagse, Mini Heesch, Maaslands seniorenorkest, Dance Team Nistelrode en diverse bands.

Bijlage: een overzicht van de steunbetuigingen

Correspondentieadres: Moerbosch 4, 5384MN Heesch arend-jan.top@hetnet.nl

¹ NB Een vitale leefomgeving is essentieel voor álle inwoners van Heesch. In 2019 waren er dat 13.445.